

NEDERLANDSCHE DICHT- EN KUNST-
HALLE, maandblad gewijd aan taal- en letter-
kunde, kunst, geschiedenis en onderwijs, onder re-
dactie van **Theophiel Coopman** in Brussel en
Victor A. dela Montagne in Antwerpen, waar het
tijdschrift werd uitgegeven (1 april 1878 – 20 mei
1897).

Dit orgaan van de Vlaamse Tachtigers is niet alleen
belangrijk als overgangstijdschrift en voorbode van
de verruiming en verdieping in de Vlaamse litera-
tuur met *Van Nu en Straks*, maar droeg tevens in
ruime mate bij tot de bewustwording van de Vla-
mingen. Hoewel het tijdschrift uitgesproken vrij-
zinnig en liberaal-democratisch van strekking was,
verdedigde men vanaf de stichting de Vlaamse be-
langen boven de partijgrenzen heen. Van de 4de
jaargang af verschijnen er meer en meer taalkun-
dige studies en artikelen over het onderwijs en het
recht, terwijl tevens belangrijke artikelen over de
V.B. worden opgenomen, zoals die van **Constant
J. Hansen** en **R.A. Kolléwijn** over de Dietse Bewe-
ging (jg. 5), van **J. Micheels** ("Onze betrekkingen
met Noord-Nederland", jg. 6, en "Onze taal in ons
leger", jg. 10), van de redactie over het manifest van
1847 (jg. 11), van **Alfons Prayon-van Zuylen** ("Het
Nederlandsch als Rechtstaal", jg. 11) en vooral de
uitvoerige polemiek tussen **Prayon-van Zuylen** en
Max Rooses over "Twistpunten in de Vlaamsche
Beweging" (jg. 12). Van de 7de jaargang af (juni
1884) wijdde de redactie bovendien een maande-
lijkse rubriek aan "De Taalstrijd hier en elders". Die
werd afzonderlijk gepagineerd en opgevat als "een
doorlopend memento van al wat er belangwek-
kends op het veld van de Vlaamsche Taalbeweging
geschiedt", terwijl men daarnaast ook aandacht
zou schenken aan de strijd in het buitenland "ter
heropbeuring van verdrukte nationaliteiten of ver-

waarloosde taalbelangen". Deze afzonderlijke publicatie, die dertien banden omvat (1884-1897), is een belangrijke informatiebron voor de geschiedenis van de V.B. Nadat het tijdschrift had opgehouden te bestaan, zette Coopman de afzonderlijke uitgave van de *De Taalstrijd hier en elders* nog gedurende vijf jaargangen voort tot 1904.

LITERATUUR: R.F. Lissens, *Het Impressionisme in de Vlaamse letterkunde*, 1934; – P. Sobry, G. Schmook en C. de Baere, 'De literaire en kulturele betekenis van het tijdschrift "Nederlandsche Dicht- en Kunsthalle" (1878-1897)', in *Verslagen en Mededelingen van de KVATL* (1951), p. 278-297; – R.F. Lissens, *De Vlaamse letterkunde van 1780 tot heden*, 1967⁴; – G. Schmook, 'Nederlandsche Dicht- en kunsthalle', in *Moderne Encyclopedie der Wereldliteratuur*, VI, 1970, p. 39-40; – R. Vervliet, *De literaire manifesten van het fin de siècle in de Zuidnederlandse periodieken. 1878-1914*, 2 dln., 1982; – A. Deprez en M. Carlier, *Nederlandsche Dicht- en Kunsthalle, 1878-1897* (Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften in de negentiende eeuw, nr. 5, 1985).

RAYMOND VERVLIET*